

Easterling C, Antinoja J, Cashin S, et al. Changes in tongue pressure, pulmonary function, and salivary flow in patients with amyotrophic lateral sclerosis. *Dysphagia* 2012; Dec 15 (epub ahead of print).

Zijn er verschillen in progressie zichtbaar tussen mensen met ALS met voornamelijk bulbaire symptomen en bij mensen met voornamelijk spinale symptomen voor wat betreft de tongkracht, de tongdruk tijdens het slikken van speeksel, de toename van speekselproductie en de geforceerde vitale longcapaciteit (FVC)? De antwoorden op deze vragen kunnen mogelijk leiden tot een betere, meer persoonlijke behandeling bij mensen met ALS en daardoor een betere kwaliteit van leven voor hen.

Van de 23 deelnemers aan het onderzoek begon de ziekte bij 9 mensen bulbaire, in het keelgebied en bij 14 mensen spinaal, in een arm of been. De metingen werden 3x uitgevoerd met steeds een periode van 12 weken tussen elke meting.

Bij de bulbaire groep was er sprake van een afname van de tongdruk tijdens het slikken van speeksel en de tongkracht tussen meting 1 en 2 en tussen meting 2 en 3. Bij de spinale groep was er een significant verschil tussen meting 1 en 3 maar niet tussen meting 1 en 2. Dit kan wijzen op een minder snelle afname van de tongdruk tijdens het slikken van speeksel in de spinale groep. De toename van de hoeveelheid speeksel was bij de bulbaire groep niet erg verschillend tussen de drie metingen maar wel bij de spinale groep. De FVC was in de bulbaire groep verschillend tussen meting 1 en 3 en tussen meting 2 en 3. Bij de spinale groep verschilde de FVC tussen alle drie de metingen. Gemiddeld was de tongdruk tijdens het slikken van speeksel in de bulbaire groep veel lager dan bij de spinale groep. De gemiddelde hoeveelheid speeksel verschilde niet veel tussen beide groepen gedurende alle metingen. Hetzelfde geldt voor de FVC. Bij de start van het onderzoek gebruikte de gehele bulbaire groep zachte (n=7) of gepureerde (n=2) voeding. Bij de tweede meting gebruikten zes deelnemers een voedingssonde en drie deelnemers zachte voeding. Bij de spinale groep gebruikten de meeste deelnemers gedurende het hele onderzoek gewone voeding. Zeven deelnemers van de bulbaire groep en vier van de spinale groep gebruikten medicatie voor de speekselproblematiek. Het kleine verschil in toename van speekselproductie kan het gevolg zijn van effectieve medicatie.

Na meting 2 hadden acht van de negen deelnemers van de bulbaire groep een voedingssonde nodig vanwege een significante daling van de FVC in de periode tussen de metingen. De noodzaak van een voedingssonde lijkt te liggen in een combinatie van een gelijktijdige daling van FVC en de tongdruk tijdens het slikken van speeksel. Bij meting 3 waren de acht deelnemers grotendeels afhankelijk van voeding via de voedingssonde. Bij de spinale groep kregen elf van de veertien deelnemers een indicatie voor een voedingssonde bij meting 2, wegens daling van de FVC tot 80% of minder van de voorspelde waarde. Bij het einde van het onderzoek gebruikte geen van de elf deelnemers de voedingssonde voor voeding.

De auteurs zijn van mening dat metingen van de tongkracht en de tongdruk tijdens het slikken van speeksel een aanvullende waarde hebben om te kunnen vaststellen of het gebruik van orale voeding efficiënt mogelijk is en om noodzakelijke wijzigingen in de consistentie van de voeding te onderbouwen.